

“अन्यापदेशविशेषविदग्धबुद्धि-
श्रीभावसिंहनरसिंहनियोगयोगात् ।
सम्पादितो विविधभावविकासभाजो
प्रोक्ते भूषणं भवतु भावविलास एव ।
सद्गुणानां समुद्रेण रुद्रेण पथितां गुणैः ।
कण्डल्या श्लोकमालेयं केषां न कुर्वते-श्रियम् ॥
विद्याविलासपुत्रस्य न्यायवाचस्पतेरियम् ।
कात्याजापविदग्धानां सुदं निर्मातु निर्मितः ॥”
रुद्रकवचं, श्री, (रुद्रस्य कवचम् ।) शिवनाम-
सम्बन्धेन सर्वाङ्गरुद्रकम् । यथा,—

“वक्ष्यामि रुद्रकवचमाद्यं प्राणस्य रक्षणम् ।
अहोरात्रं महादेव रक्षार्थं देवनिर्मितम् ॥
ॐ रुद्रो मामयतः पातु पृष्ठतः पातु शङ्करः ।
कपर्दी दक्षिणे पातु वामपार्श्वे तथा हरः ॥
शिवः शिरो मे च पातु जलाटे नीललोहितः ।
नेत्रयोस्त्रासकः पातु मुखे पातु महेश्वरः ॥
कर्णयोर्नासिकायाश्च जिह्वायां शम्भुरथयः ।
श्रीकण्ठस्य गले पातु बाह्वोः पातु पिशाकपृक् ॥
हृदयं मे महादेव ईश्वरस्य तथोदरम् ।
नाभौ कुक्षौ कटिस्थाने पातु सर्वं प्रजापतिः ॥
ऊरू जगन् महादेवः पार्श्वौ पातु महेश्वरः ।
सर्वं रक्षतु भूतेशः सर्वगात्राणि यत्नतः ॥
परशुं शूलखट्वाङ्गं दिवाक्षं रौद्रमेव च ।
नमस्काराय देवेशं रक्ष मां जगदीश्वरः ॥
रक्षोभ्यो गृहपीडाभ्यो रोगशोकाद्यैर्वैद्ये च ।
पापेभ्यो नरकेभ्यश्च त्राहि मां भक्तवत्सल ॥
जन्म मृत्युर्जरा व्याधिः कामः क्रोधः शमी
हमः ।

लोभमोहमहात्मापि त्वज्जन्तु भुवनेश्वर ।
त्वं गतिस्त्वं मतिश्चैव त्वं बुद्धिस्त्वं परायणः ।
कायेन मनसा वाचा त्वमि भक्तिर्द्वैपास्तु मे ॥
इत्येतद्भद्रकवचं पठतः पापनाशनम् ।
महादेवप्रसादेन दुर्वासः परिकीर्तितम् ॥
न तस्य पापलेशोऽस्ति भयं तस्य न विद्यते ।
प्राप्नोति सुखमारोग्यं पुण्यमालम्बनम् ॥
पुत्रार्थं लभते पुत्रं धनार्थं लभते धनम् ।
विद्यार्थं लभति विद्यां मोक्षार्थं मोक्षमाप्नु-
यात् ॥

देहे चेदं हृदि न्यस्य शिवकण्ठो भवेन्नरः ।
सुच्यते सर्वपापेभ्यो रुद्रलोकं च गच्छति ॥”
इति स्कन्दपुराणे रुद्रकवचं समाप्तम् । इति
तत्त्वसारः ॥

रुद्रगणः, पुं, (रुद्रस्य गणः ।) शिवपार्षदसङ्घः ।
यथा,—

“अपरे रुद्रनामानो जटाचन्द्रार्द्धमण्डिताः ।
देवेन्द्रस्य नियोगेन वर्चस्वो नृदिषे सदा ॥
तेषां संख्या चेककोटिस्तु सर्वे बलवत्तराः ।
कुर्वन्ति हि सदा सेवां हरस्य सततं गणाः ॥
विस्मयन्ति च पापिष्ठान् धम्मिष्ठान् पाण्डयन्ति
च ।

अंशुयस्मन्ति सततं हतपाशुपतत्रतान् ।
विभ्राञ्च सततं हन्ति योनिनां प्रयतात्मनान् ॥

वट्प्रिशृतकोटयश्चैव हरस्य सकला गणाः ॥
वराहगणनाशार्थं हिताये जगतां तथा ।
शङ्करस्याथ सेवायै सत्पत्न्या हमे गणाः ॥”
इति काणिकापुराणे २६ अध्यायः ॥
रुद्रचण्डी, स्त्री, (रुद्रा चण्डी ।) रुद्रयामलोज्ज-
देवीमाहात्म्याम् । यथा । “अस्य चण्डिका-
महामन्त्रस्य महारुद्र ऋषिरशुभ्रं हन्-
चण्डिका देवता रुद्रचण्डीरूपे विनियोगः । ॐ
नमश्चण्डिकायै ।

श्रीशङ्कर उवाच ।
चण्डिकां हृदये न्यस्य करणं यः करोत्यपि ।
अनन्तफलमाप्नोति देवि चण्डीप्रसादतः ॥
रविवारे यदा चण्डीं पठेदागमसम्मतम् ।
नवावृत्तिफलं तस्य जायते नात्र संशयः ॥
सोमवारे यदा चण्डीं पठेद्यस्तु समाहितः ।
सहस्रावृत्तिपाठस्य फलं जानीहि सुप्रते ॥
कुम्भवारे जगद्धात्रि पठेद्यामलसम्मतम् ।
शतावृत्तिफलं तस्य बुधे लक्षफलं भवेत् ॥
गुरौ यदि महामाये लक्षयुग्मफलं भुवम् ।
शुक्ले देवि जगद्धात्रि चण्डीपाठेन शङ्करि ॥
श्रैयं तुल्यफलं दुर्गे यदि चण्डीं समाहितः ।
शनिवारे जगद्धात्रि कोट्यावृत्तिफलं भुवम् ॥
अतएव जगद्धात्रीं यच्च चण्डीं समभ्यसेत् ।
स धन्यश्च ज्ञतार्थश्च राजराजाधिपो भवेत् ॥
आरोग्यं विजयं सौख्यं वखरत्नप्रबालकम् ।
पठनाच्छ्रवणाच्चैव जायते नात्र संशयः ॥
धनं धान्यं प्रबालश्च वखरत्नविभूषितम् ।
चण्डीस्मरणमात्रेण कुर्व्यात् सर्वं महेश्वरि ॥
ॐ चोरचण्डीं महाचण्डीं चण्डमुखविखण्डिनीं ।
चण्डवक्त्रा महामाया महादेवविभूषिता ॥
चतुर्वक्त्रा इत्यपि पाठः ।

रक्तदन्ता वरारोहा महासुरविमर्दिनी ।
तारिणी जननी दुर्गा चण्डिका चण्डविक्रमा ॥
गुह्यकाली जगद्धात्री चण्डी च यामलोज्जवा ।
अज्ञानवासिनी देवी चोरचण्डी भयानका ॥
शिवा घोरा रुद्रचण्डी महेशगणभूषिता ।
जाङ्गवी परमा लज्जा महानिपुणसुन्दरी ॥
विद्या श्रीपरमा विद्या चण्डी च वेरमर्दिनी ।
दुर्गे दुर्गा शिवा घोरा चण्डहन्त्री प्रचण्डिका ॥
महेशी वगला देवी भैरवी चण्डविक्रमा ।
प्रसन्नैर्भूषिता लज्जा चातुष्पा सुखमर्दिनी ॥
रत्नचण्डा चण्डचण्डा रत्नरामवरप्रदा ।
तारिणी भद्रकाली च शिवा घोरा भयानका ॥
विष्णुप्रिया महामाया नन्दगोपयहोदवा ।
मङ्गला जननी चण्डी महाक्रुद्धा भयङ्करी ॥
विमला भैरवी विद्या जातिरूपा मनोहरा ।
लज्जा निद्रा सुधा माया शक्तिरूपा मनोहरा ॥
तस्यै देवो नमस्तस्यै सर्वरूपेण संस्थिता ।
प्राणप्रिया जातिमाया निद्रारूपा महेश्वरी ॥
या देवी सर्वभूतेषु सर्वरूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥
एतां चण्डीं जगद्धात्रीं ब्राह्मणस्तु सदा पठेत् ॥

नान्यस्तु पाठको देवी पठने ब्रह्महा भवेत् ॥
नारदः पाठकश्चैव कैलासे रत्नभूषिते ।
वैकुण्ठे ब्रह्मलोके च देवराजपुरे शिवे ॥
यः श्रद्धाति धरावाच सुच्यते सर्वपातकैः ।
ब्रह्महत्या च गोहत्या स्त्रीवधोद्भवपातकम् ॥
तत् सर्वं पातकं दुर्गे मातुर्गमनपातकम् ।
अश्रुगमनपापश्च यत् कन्यागमपातकम् ॥
सुतस्त्रीगमनश्चैव यत् यत् पापं प्रजायते ।
परदारहृतं पापं तत्तच्छादेव नश्यति ॥
जन्मजन्मान्तरात् पापात् गुरुहत्यादिपातकात् ।
सुच्यते सुच्यते देवि गुरुपत्नीषु सङ्गमात् ॥
मनसा वचसा पापं यत् पापं ब्रह्महिंसने ।
मिथ्यायाश्चैव यत् पापं तत् पापं नश्यति क्षणात् ॥
अथर्वं पठनश्चैव यः करोति धरातले ।
स धन्यश्च ज्ञतार्थश्च राजराजाधिपो भवेत् ॥
यः करिष्यत्यवज्ञां चैव रुद्रयामलचण्डिकाम् ।
पापैरेतैः समायुक्तो रौरवं नरकं व्रजेत् ॥
अश्रद्धां ये प्रकुर्वन्ति ते च पातकिनो नराः ।
रौरवं रक्तकुण्डलं हस्तिमुकुटं मलयं वै ॥
शुक्रस्य कुण्डं स्त्रीरक्तं यान्ति तेऽप्यचिरेण वै ।
ततः पितृगणैः सार्द्धं विहायां जायते हस्तिः ॥
श्वश्रु देवि महामाये पठेत् चण्डीं श्रद्धावर्धिनः ।
गयायाश्चैव यत् पुण्यं काश्चां विश्वेश्वरायतः ॥
प्रयागे सुखनश्चैव हरिद्वारे हरयेऽहं ।
तुल्यं पुण्यं भवेद्देवि सर्वं दुर्गे शिवे रमे ॥
त्रिगयायां त्रिकाश्यां चैव यत् पुण्यं श्वश्रु प्रिये ।
तच्च पुण्यं तच्च पुण्यं तच्च पुण्यं न संशयः ॥
भवानी च भवानी च भवानीत्युच्यते दुर्गे ।
भकारस्तु भकारस्तु भकारः केवलः शिवः ॥
वानी चैव जगद्धात्री वरारोहि भकारकः ।
प्रेतवह्निवि विश्वेश भकारः प्रेतवत् सदा ॥
आरोग्यश्च जयं दुःखनाशनं सुखवर्धनम् ।
धनं पुत्रं जयारोग्यं कुलं गलितनाशकम् ॥
अङ्गारोमास्तु चैव दहरोगाहि पाप्मन्ति ।
सर्वं सर्वं जगद्धात्रि महामाये शिवे रमे ॥
चण्डे चण्डे महाचोरे चण्डिके व्याधिनाशनि ।
मन्दे दिने महेशानि विशेषफलदायिनी ॥
हर्षदुःखात् प्रसुच्यते भक्ता चण्डीं श्रद्धाति यः ।
ब्राह्मणो हितकारी च पठेन्नियतमानसः ॥
मङ्गलं मङ्गलं श्रैयं मङ्गलं जयमङ्गलम् ।
भवेद्दि पुत्रपौत्रादिकन्यादासादिभिर्युतः ॥
तत्त्वज्ञानश्च निधने काले निर्वाणमाप्नुयात् ।
महादानोद्भवं पुण्यं तुलाहिरण्यके यथा ॥
चण्डीश्रवणमात्रेण पठनाद्ब्राह्मणोऽपि सः ।
निर्वाणमेति देवेश महासख्ययनं हि तत् ॥
सर्वत्र विजयं याति श्रवणाद्यहोदयतः ।
सुच्यते सर्वपापेभ्यो राजराजाधिपो भवेत् ॥
महाचण्डी शिवा घोरा भयानकवरप्रदा ।
काली च कमला विद्या महोरगविमर्दिनी ॥
गुह्यचण्डी चोरचण्डी चण्डी कैलाशदुर्लभा ।
देवानां दुर्लभा चण्डी रुद्रयामलसम्भवा ॥
अप्रकाशा महादेवप्रिया रावणमर्दिनी ॥